

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

na rok szkolny 2026/2027

Liceum Ogólnokształcące Nr I im. Stanisława Staszica w Ostrowcu Świętokrzyskim

1. Założenia programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 został opracowany z uwzględnieniem specyfiki liceum ogólnokształcącego, wyników ewaluacji programu za rok 2025/2026, diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, rozpoznanych czynników chroniących i czynników ryzyka, aktualnych kierunków polityki oświatowej państwa oraz obowiązujących w szkole Standardów Ochrony Małoletnich.

Program ma charakter całościowy i obejmuje działania wychowawcze, profilaktyczne, opiekuńcze i wspierające realizowane przez całą społeczność szkolną. Jego treści są obecne nie tylko na godzinach wychowawczych, lecz również w pracy dydaktycznej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, działalności Samorządu Uczniowskiego, wolontariacie, projektach, wyjściach, wycieczkach, uroczystościach oraz współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program pozostaje spójny ze Statutem Szkoły, przepisami dotyczącymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ochrony małoletnich, zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, ochrony danych osobowych oraz wewnętrznymi procedurami szkoły.

2. Diagnoza środowiska szkolnego

Podstawą planowania działań na rok 2026/2027 była ewaluacja przeprowadzona w czerwcu 2026 r. Łącznie zgromadzono 561 ankiet: 372 ankiety uczniów, 148 ankiet rodziców lub opiekunów prawnych oraz 41 ankiet nauczycieli. Wyniki zestawiono z obserwacjami, rozmowami indywidualnymi, analizą frekwencji, sytuacji wychowawczych oraz dokumentacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Ogólny obraz szkoły jest pozytywny. Ponad 90% badanych uczniów deklaroowało poczucie bezpieczeństwa, a uczniowie dobrze rozpoznają osoby, do których mogą zwrócić się po pomoc. Nie stwierdzono problemów o charakterze systemowym w zakresie przemocy lub wykluczenia, jednak pojedyncze konflikty i trudne sytuacje wymagają stałego monitorowania i szybkiego reagowania.

Rodzice w zdecydowanej większości postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne i wspierające. Nauczyciele pozytywnie oceniają dotychczasowy program i współpracę ze specjalistami, wskazując jednak na potrzebę dalszych działań dotyczących zdrowia psychicznego, stresu, relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa cyfrowego, motywacji i frekwencji.

3. Najważniejsze czynniki chroniące i obszary ryzyka

Za najważniejsze czynniki chroniące uznano:

- wysokie poczucie bezpieczeństwa i znajomość systemu pomocy w szkole;
- prawidłowe relacje rówieśnicze i poczucie przynależności do społeczności szkolnej;
- możliwość rozwijania zainteresowań, talentów, aktywności sportowej, społecznej, artystycznej i naukowej;
- sprawną współpracę nauczycieli, wychowawców, pedagoga, psychologa i pedagoga specjalnego;
- współpracę z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi młodzież;
- tradycję szkoły i zakorzenienie uczniów w środowisku lokalnym i regionalnym.

Stalego monitorowania wymagają przede wszystkim:

- przeciążenie nauką, stres, presja osiągnięć i kryzysy psychiczne;
- konflikty rówieśnicze, hejt, wykluczenie, przemoc i cyberprzemoc;
- nadmierne korzystanie z urządzeń cyfrowych, dezinformacja, utrata prywatności i nieodpowiedzialne używanie AI;
- nikotyna, e-papierosy, alkohol, narkotyki, inne substancje psychoaktywne oraz uzależnienia behawioralne;
- obniżona frekwencja i motywacja do nauki;
- potrzeby uczniów ze SPE, osób doświadczających kryzysów rodzinnych lub osobistych oraz uczniów mających trudność w korzystaniu z pomocy.

4. Kierunki pracy szkoły w roku 2026/2027

Program uwzględnia kierunki polityki oświatowej państwa na rok 2026/2027, odnosząc je do rzeczywistych zadań liceum. W praktyce szczególne znaczenie mają: edukacja zdrowotna i pierwsza pomoc, wspieranie zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom behawioralnym, higiena cyfrowa i odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji, rozpoznawanie potrzeb młodzieży, współpraca z rodzicami, doradztwo edukacyjno-zawodowe, praca projektowa oraz edukacja patriotyczna i obywatelska.

W odniesieniu do Reformy²⁶ rok szkolny 2026/2027 jest dla liceum okresem przygotowawczym. Nowe podstawy programowe w klasach pierwszych szkół ponadpodstawowych mają być wdrażane od 1 września 2027 r., dlatego program koncentruje się na rozwijaniu podmiotowości ucznia, informacji zwrotnej, interdyscyplinarności i pracy projektowej.

5. Główne cele programu

- wspieranie zdrowia psychicznego i rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, napięciem i sytuacją kryzysową;
- utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz przeciwdziałanie przemocy, hejtowi, wykluczeniu i cyberprzemocy;
- rozwijanie kompetencji społecznych: komunikacji, empatii, asertywności, współpracy i rozwiązywania konfliktów;

- wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i przeciwdziałanie stygmatyzacji;
- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, właściwego odpoczynku i umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- profilaktyka uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych;
- rozwijanie higieny cyfrowej, krytycznego myślenia, ochrony prywatności i odpowiedzialnego korzystania z AI;
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich, prospołecznych, samorządności i wolontariatu;
- rozwijanie edukacji regionalnej poprzez poznawanie historii, kultury i dziedzictwa Ostrowca Świętokrzyskiego i regionu;
- wspieranie motywacji, frekwencji, samodzielności oraz świadomego planowania dalszej edukacji i kariery;
- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami i instytucjami zewnętrznymi.

6. Priorytety realizacyjne na rok szkolny 2026/2027

1. Dobrostan i zdrowie psychiczne – wczesne reagowanie na kryzysy, dostępność pomocy, praca nad stresem, emocjami, samooceną i poczuciem przynależności.
2. Bezpieczne relacje – profilaktyka przemocy, hejtu i cyberprzemocy, reagowanie świadków, mediacje i odpowiedzialność za słowo.
3. Higiena cyfrowa i AI – ochrona prywatności, rozpoznawanie dezinformacji i deepfake, równowaga online-offline i uczciwe korzystanie z AI.
4. Zdrowie i profilaktyka uzależnień – aktywność fizyczna, sen i regeneracja, pierwsza pomoc, profilaktyka nikotyny, e-papierosów, alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.
5. SPE i indywidualizacja – wczesne rozpoznawanie potrzeb, współpraca nauczycieli i specjalistów, ograniczanie barier i wykluczenia.
6. Edukacja regionalna i obywatelska – poznawanie Ostrowca Świętokrzyskiego, historii szkoły i regionu, miejsc pamięci, zabytków i dziedzictwa lokalnego oraz rozwijanie samorządności i wolontariatu.
7. Motywacja, frekwencja i sprawczość – monitorowanie absencji, organizacja pracy, reagowanie na trudności i wspieranie zainteresowań uczniów.
8. Planowanie przyszłości – doradztwo edukacyjne i zawodowe, rozpoznawanie predyspozycji, kontakt z uczelniami i przedstawicielami zawodów.
9. Współpraca z rodzicami – konsultacje, psychoedukacja, szybki przepływ informacji i wspólne planowanie wsparcia ucznia.

7. Organizacja realizacji

Za realizację programu odpowiada cała społeczność szkolna, stosownie do zakresu zadań: dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny, doradca zawodowy, pielęgniarka szkolna, biblioteka, opiekunowie Samorządu

Uczniowskiego i wolontariatu oraz zaproszeni specjaliści. Rodzice są partnerami szkoły, a uczniowie współtworzą klimat szkoły i mogą zgłaszać potrzeby oraz inicjatywy.

W działaniach dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zdrowia psychicznego, sytuacji rodzinnej, SPE i interwencji szkoła zachowuje poufność oraz zasady ochrony danych osobowych. Dokumentacja jest prowadzona zgodnie z przepisami prawa i dostępna wyłącznie osobom upoważnionym.

Szczegółowe formy pracy są ujmowane w planach wychowawców, planach pracy specjalistów i zespołów, kalendarzu szkoły oraz dokumentacji konkretnych przedsięwzięć. Pozwala to dostosowywać działania do aktualnej sytuacji klasy i ucznia.

8. Zakładane efekty i ewaluacja

Zakładanym efektem programu jest utrzymanie wysokiego poczucia bezpieczeństwa, dobrej dostępności pomocy i pozytywnego klimatu szkoły, a jednocześnie zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie zdrowia psychicznego, relacji, bezpieczeństwa cyfrowego, odpowiedzialnego korzystania z AI, zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, samodzielności i planowania przyszłości. Istotnym efektem ma być również zwiększenie znajomości historii szkoły, Ostrowca Świętokrzyskiego i regionu.

Realizacja programu będzie monitorowana przez cały rok szkolny. Pod uwagę będą brane obserwacje nauczycieli i specjalistów, rozmowy z uczniami i rodzicami, frekwencja, sytuacje wychowawcze, dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zdarzenia związane z bezpieczeństwem oraz udział uczniów w projektach, wolontariacie, sporcie, kulturze i edukacji regionalnej.

Ewaluacja końcowa zostanie przeprowadzona w czerwcu 2027 r. z wykorzystaniem anonimowych ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli oraz innych dostępnych źródeł informacji. Wyniki zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców i wykorzystane do opracowania programu na kolejny rok.

9. Podsumowanie

Program na rok 2026/2027 zakłada kontynuację dotychczasowych, pozytywnie ocenionych działań przy jednoczesnym mocniejszym zaakcentowaniu zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa cyfrowego i AI, profilaktyki przemocy i uzależnień behawioralnych, wsparcia uczniów ze SPE, frekwencji i motywacji, doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz edukacji regionalnej, patriotycznej i obywatelskiej.

Pełna wersja programu pozostaje dokumentem obowiązującym i stanowi podstawę do opracowania planów pracy wychowawców, specjalistów i innych osób realizujących zadania wychowawczo-profilaktyczne w roku szkolnym 2026/2027.